

ikke-genmodificerede fødevarer ved transport, oplagring og krydsning. EU har derfor med dansk tilslutning vedtaget en forordning om fastsættelse af en bagatelgrænse på 1 pct. for utilsigtet indhold af genmodificeret materiale i ikke-genmodificerede fødevarer. Forordningen træder i kraft april 2000. Vedtagelsen af bagatelgrænsen betyder, at produkter, hvis indhold af genmodificeret materiale ligger over denne grænse, skal mærkes. På den baggrund vil regeringen arbejde for:

- At bagatelgrænsen på længere sigt nedbringes fra de nuværende 1 pct. En bagatelgrænse, der er så lav, som praktisk muligt, vil styrke forbrugerens valg mellem produkter med indhold af genmodificeret materiale og produkter, hvor det i videst muligt omfang er forsøgt at undgå ingredienser med indhold af genmodificeret materiale.
- At der indføres et generelt mærkningskrav for alle fødevarer, der er produceret med anvendelse af genteknologi fremfor blot for produkter, hvor det genmodificerede materiale kan påvises.

Af øvrige produktregler kan nævnes, at genmodificerede lægemidler og vacciner til mennesker og dyr skal godkendes efter EU's lægemiddelforordning. Den såkaldte frøpakke indeholder regler for markedsføring af og handel med genmodificerede frø. Direktivet om forstligt formeringsmateriale indeholder regler for markedsføring af genmodificeret forstligt formeringsmateriale. Og Kommissionen forventes i den nærmeste fremtid at fremsætte forslag til en forordning om markedsføring af nye foderstoffer - Novel Feed.

Det er intentionen, at miljø- og sundhedsgodkendelsen af disse genmodificerede produkter skal kunne foregå som et integreret led i den øvrige produktgodkendelse ud fra principperne i udsætningsdirektivet. Produktreglerne inddrager ikke eksplicit etiske kriterier.

- Regeringen vil arbejde for, at der ved revision og udarbejdelse af EU-regelsæt, herunder udsætningsdirektivet, direktivet om forstligt formeringsmateriale, frøpakken, lægemiddelforordningen, Novel Foods-forordningen og den kommende Novel Feed-forordning, indbygges muligheder for at inddrage etiske hensyn.

Indarbejdelsen af etiske hensyn i den konkrete regulering, fx i udsætningsdirektivet og Novel Foods forordningen, bør sigte mod, at de enkelte medlemslande tager etiske hensyn, når de

træffer beslutning om udsætning og markedsføring af gensplejsede organismer og produkter.

Et eksempel hvor inddragelse af etiske hensyn i reguleringen vil give os mulighed for at træffe nogle andre beslutninger end i dag, er godkendelse af planter, som er blevet gjort sterile ved indsættelse af et særligt gen. Indsættelse af et såkaldt terminatorgen i en plante bevirker, at planten ikke kan sætte spiredygtige frø og formere sig. I dag er det ikke muligt at sige nej til en gensplejset plante alene under henvisning til, at den er gjort steril.

Anvendelse af teknikken betyder, at landmænd, der ønsker at anvende den gensplejsede sort, ikke længere kan anvende en del af høsten fra planterne til såsæd, men er nødt til hvert år at købe ny såsæd. Frøproducenter kan ved at anvende teknikken så at sige sætte princippet om 'farmer's privilege' ud af kraft. Princippet, der indgår i EU's direktiv om patentering af bioteknologiske opfindelser, giver landmanden ret til at lægge en del af sit høstudbytte til side til brug som såsæd, uden at landmanden herved krænker eventuelle patentrettigheder, som frøproducenten måtte have.

En udstrakt brug af sterilisering af planter, der indgår i landbrugets produktion af fødevarer eller foder til husdyr, kan gøre landmændene mere afhængige af frøproducenterne. Og den kan afskære fattige landmænd - ikke mindst i den tredje verden - fra af økonomiske grunde at købe nye plantesorter. Anvendelse af teknikken kan samtidig blive et alvorligt problem i det øjeblik, landmændene ikke har adgang til at købe ny såsæd, eller hvis der ved såningen sker en sammenblanding af høstede sterile frø og anden såsæd. Sterilisering af planter kan dog også i visse tilfælde være hensigtsmæssig. Det kan fx være tilfældet, hvor man ønsker at vide nøjagtigt, hvor og i hvilket omfang en plante dyrkes. Et eksempel herpå kan være planter, der producerer vaccine.

Regeringen mener, at genteknologien kun skal accepteres, hvis den anvendes på en måde, der er til kvalitativt gavn for mennesker, samfundet og den levende natur. Genteknologien skal ikke blot indebære økonomiske fordele, men også bidrage til en større livskvalitet i form af fx bedre fødevarer, bedre miljø eller forbedret sundhed, hvis eventuelle risici skal kunne accepteres. Regeringen mener, at det er uetisk at sterilisere planter, der indgår i landbrugets produktion af fødevarer og foder til husdyr, når det primære formål er at beskytte økonomiske inte-